

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, KÖNYÖK-ÚTCA, 121 SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 186. SZ.

HIRDETÉSI DÍJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árbejegyzés adatik.

Bélyegdíj minden beíratásért 30 kr.

Előfizetni az én folyólat minden hónap elején lehet.

Gyáripárt Kecskemétnek.

Az európai mezőgazdák erős versenytársakat nyertek, mit leginkább hazánk, melynek jobbára földmivelő lakossága van, érez meg. Ennek fő oka a gazda conservatív volta.

Ha mi, régebbi mezőgazdák, az új, amerikai gazdákot tanulunk, legalábbis okosabban cselekszünk, mintha az új, életerős és főképp élelmiszer-amerikaiakat tovább is a nyakunkra hagyjuk nőni.

Az élelmesség teljes hiánya kiaknázatlan hagyja hazánk azon kincseit, melyek egyrészt földjében, másrészt még fejletlen iparában rejlenek.

Kecskemét és környéke főképpen rozsoz termel, mely árúciákkal gazdáink aggasztó módon érzik Amerika, Oroszország és India termésversenyét.

A legjobb termés is mily kevés eredményt helyez kilátásba! Pedig mezőgazdaságunktól függ az állami költségvetés kezdve hazánknak csaknem minden egyén és vállalat sorsa, és ha az a nagy külverseny, tehát rozsoz árak folytában pang, úgy ennek nyoma a nyersanyag-földolgozó iparon, sőt kereskedelmünkön is erősen érezhető.

A helyzet javítása alföldünkre nézve életföltétel.

„Tengerre magyar“, hangzott már félszázaddal előbb a legnagyobb magyar ajkairól, mindannak daczára, fájdalom! a magyar Alföld még mindig nélkülöz egy rövid, közvetlen, tehát olcsó összeköttetést Fiuméval.

Pedig az olcsó út a tengerhez jelenben a legfőbb segítség gazdasági bajunk orvoslására. Kecskemét gazdái annyival nagyobb árat nyernének gabonájukért, mint amennyi a viteldíj-külömbözet Kecskemét régi és új, a tengerhez vezető vonala között léteznék. E terv, mely a baja—bátaszéki vonal kiépítésében találna megvalósítást, ép úgy áll Kecskemét, mint az egész Délmagyarország érdekében.

Hazánk egy déli „pacific vonalat nyerne, mely Brassótól Gyulaféhevár, Árad-, Makó-, Szeged-, Szabadka-, Baja-, Pécs- és Zágrábon keresztül, Fiuméig közvetlenül a nyersanyag forgalmat.

Tekintsük csak Kecskemét gyümölcstermelését. Főpiac eddig Németország volt. Kada Elek úr nagyérdéki czikkje a gyümölcstermelésről arról tanúskodik, hogy Anglia még aránytalanul csekély gyümölcsfogyasztója hazánknak.

Mindenek oka, hogy Fiume kikötőjé a gyümölcsöt elég gyorsan és olcsón szállítani nem lehetett. Mindez elmellőzve volna a szabadka—bajai és duna—drávi vasútvonalaknak a dunaáthidalás által való összeköttetése folytában; Kecskemét város 80 kilométernyi út, a gazda az avval járó nagyobb költséget takaríthatná meg, illetve annak megfelelőleg válnék versenyképesebbé és értékesíthető gyümölcstermelésé.

Miután áttanulmányoztam az Alföld gyáripari viszonyait, mondhatom, hogy nagyobb mérvű gyáripárt hazánk déli részében Temesváron kívül alig talál. Kiviteli gőzmalmaink keletkezése az egyedüli, mit nagyobb városaink felmutatni képesek.

Kecskemét még evvel sem bír! Ennek is csak a tengerrel való hiányos összeköttetés az oka. Csak Szabadka város van hasonló helyzetben, csakhogy vasúthálózati központban.

A gyapjú és rozstermelés központja pedig ép e két nagy város. A nyersanyag külföldre kerül. A cseh rozsolók a kész árut tótjainkkal fogyasztatják. Gyapjúnkat a brünni gyárosok dolgoz-

zák föl, visszaküldve, drága pénzen a kész posztót. Valóban csodálatos is, hogy ép a rozsz és gyapjú földolgozása, ép e két czikké, mely a tengerre nincs utalva, sem tudott iparvállalatot teremteni Kecskeméten.

Ha helyben egy posztógyár részvénytársulat alakulna, az olcsó nyersanyag mellett következőkben volna előnyben a brünniek fölött:

1-ször. A nyersanyag helyben közvetítől nélkül, legelőször beszerezhető.

2-ször. Nyers anyagért nem kell, mint a brünnieknek, viteldíjat fizetni.

3-ször. A készáru nagyrészt helyben lenne értékesíthető, így a közvetlenség megtakarítást és kevesebb kockázatot igényelne.

4-szer. A brünniek régebbi szerkezetű gépekkel dolgoznak, melyek nagy emberi munkaerőt igényelnek, ezeket csak a legnagyobb tökevesztéssel lehetne újabbakkal pótolni. Így mind az újabb berendezés előnye esnének reánk, melyek nagy emberi erő megtakarítással járnak, mind pedig az újabb szerkezetű gépek igényelmének kevesebb szénfogyasztást.

5-ször. A gyapjúmosásra kitűnő széksős vízzel rendelkezünk, mit a brünniek drágán szereznek be.

Bár szükséges, hogy a magyar posztó ne csak neve által váljék keresetté, hanem kitűnősége folytában, mindazonáltal a régi szép eszme, a magyar ipar pártolása csak elő fogna segíteni a vállalatot.

Ez ipar emelkedésével még természetes előnyünk a Balkán félsziget kiviteli területére, mi könnyen egész a magyar posztóipar számára lenne megszerezhető.

Ép ily előny járulna Kecskemétre

egy részvénytársaság által alapítandó rozskiviteli gőzmalom által, tekintve, hogy a monori malom nem termel eleget és a rozsz-kenyeret sok vidéken előszeretettel eszi a nép.

Másnemű gyáripárt addig sem Kecskemétnek, sem egész alföldön fejlődni nem fog, míg kivitelünk a tenger felé a baja—bátaszéki vonal, illetve hidrendszer által biztosítva nem lesz. A nagy külvilág által elnyomott búza liszt, melynek kivitele eddig hazánk legfőbb kincse volt, szintén csak ez út által nyerné el újra versenyképességét az amerikai gyártmányával szemben, különben a szeszipar szomorú sorsára fog a malomipar is jutni.

Mindez egy nem kecskeméti, tehát kilteltek által nem befolyásolt egyén véleménye a város fejlődéséről és azon eszközről, mely e szép, nagy várost hazánk délmagyar városával egyetemben fölvirágoztatásra juttatná.

Úgy Kecskemét, mint az egész alföld, hiszem, a legnagyobb örömmel fog társulni azon eszméhez, mely Szeged városában pendített meg, t. i. emlékiratot intézni a n. m. miniszteriumhoz a bajai dunaáthidalás ügyében.

Ez emlékiratot a szegedi lóvonattársaság nagytudomány igazgatója dolgozza ki.

Liget Árpád.

Gyümölcskereskedelmünk jövője, különös tekintettel az alföld viszonyaira.

Irta: Kada Elek.

(Folytatás és vége.)

De hát ezen kiterjedt piac daczára megvan a kereskedelmnek a nagy baja, a mi miatt nem lehet úgy értékesíteni gyümölcsünket a mint azok értékesíthetők volnának.

A nyers gyümölcsrel való kereskedelem nemcsak nagybortól igényel, hanem a jelenlegi viszonyok között sokszor kockáz-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Plagiarius.

— Németből. —

Dalaimat — nem tagadom — tolvajlom, Egytől egyig, rozsa s java, plagium. És még ezzel diocseksem is fenhangon, Bizony érzem, hogy én ezt még megbánom.

Dalaimat — im' bevallom — tolvajlom, Mariskámnak szép szeméből orozom. Olvasok én a szeméből eleget, Onnan írok én ilyen rozsz verseket.

Fodor Zsigmond.

Budapesttől Kecskemétig.

— Karczólat. —

Olyan naiv is ez ember, mikor huzamosab távollét után az édes otthon felé törekszik. Még a 617 sz. hordár is a szemembe nevetett, a mikor egy órák szándékoztam a három órai omnibusz-vonatra felülni. S mily szigorú lelkiismeretességgel őriztem „paktáskamat“ s mily hideg borzongás futott keresztül minden tagomon, a mikor mindenféle három nyelven is láttam hirdetve: „gare aux voleurs“, „óvakodjál a zsebtolvajoktól“, „von Taschendenen vurd gearwart...“ pedig a zsebebet voltaképpen és tulajdonképpen nem volt okom félni semmi veszedelemtől, még Cartouche se fedezhetett vón' fel abba semmiféle szerves életet, úgy megviselte a „Budapest állomásos lopus gata“. De a „Kofér“, az már más kérdés, még a tüzes sárkánytól is megövmöz azokat a holmikát, a miket előző három hónappal az édes jó anya bizott gondjainra, azokkal pontosan be kell számolnom. Hej! ha tudná, hogy „néhely napon“ hova küldtem egynémely „darabot-

német, francia s egyéb szót tanulni. No! de arról ne szóljon ajakad. De jó, hogy ninesen olyan hosszú, a minek vége ninesen, eljött végre vége az én végtelen várakozásomnak is. Minden baj nélkül coupéba érkeztem, coupé, mond, melytől kijelölt számomra a lekenyerezett „condoktor“. Csinos társaság verődött össze, három vig jogászgyerek, köztük magam is, a fiatalabb Gazdag Jancsi, az öregnek a veje, szeretetre méltó hajdon leányával, Ambrus bácsi a nagy-körösi cigánybandának érdemeiben megöszült vén kontrása s még pár utazó, kik a mi „cercle separée“-nkben nem vettek részt. Természetes, hogy ez nem alakult meg oly hamarosan, előbb igen közönyös dolgokat miveltünk, ki az ablakon bámult ki a ködös homályos tájakra, más a sok státiót szidta, de a legtöbb folyton-folyvást ásitott.

Végre is Ambrus bácsi törte meg a jeget. Valami úton-módon a cigányzenére terelődött a társalgás, a mire Ambrus bácsi készséggel kijelenté, hogy Budapest városában manapság, már nem lehet jó cigányzenét hallani, de annál jobb lábón állanak e tekintetben a vidéken, magától értetődik, hogy nem feledkezett meg kedvezőleg nyilatkozni a nagy-körösi cigánybandáról.

— Talán maga is ahhoz tartozik, — kérdi gúnyosan egyik kollégám. — Már oda, ha nem bálná az ifjú, — mond büszkén, nem épen barátságos pillantásokkal méregetve a kérdézőt. — No no! nem azért mondom, mintha a legkisebbet is le akarnék vonni a „nőmös banda“ érdemből, de valjaj meg öszintén, hogy a Balog Andris ugyanosak tönkre silányította kelmeteket; de saáz szónak is egy a vége, tudja mit Ambrus bácsi, tegyen ki a banda besületéért, jártassa meg a vonót azon a száraz fán, hátha kifutja majd az útköltséget.

— Melyiket parancsolja a tekintetes úr! — mondja a more, alázatos hajlongások közt hámozva ki tokjából hegedűjét.

— Kérdezze meg azt a szép kisasszonyt, — mond a fiatalabb Gazdag Jancsi szép leányára mutatva, Péli a vig colléga. De ez alig emelte fel szemérmesen lesütött szempilláit, enyhe mosoly játszadozott ajkai körül s inkább lehetne, mint mondta, hogy neki még nines nótája.

— Jól van, hát húzza a „Cserebogár, sarga eserebogár“ szomorú nótáját. Csak úgy a mint a vén Patikárius szokta egy híron, — mondja művészi ihlettel áthatva a nagy-körösi cigánybanda vén kontrása. Házott még azután többet is s mi elég jól mulattunk Ambrus bácsi primitív hegedülésén, elanynyira, hogy egy-egy vigabó csárdás accordjain kevés híján tánczra penderültünk; mulatságunkat még növelte a fiatalabb Gazdag Jancsi kedves leánya, a ki később kiengedett s szívesen beszélgetett velünk egyről-másról. De a mint a „condoktor“ éles hangja végigsivított a levegőn „Veeces“, a mi mulatságunknak vége lett. Gazdag Jancsi nem lévén nála kisebb pénz, százasat váltott és odadobott egy „ötöst“ a hajlongó művészek, mi se maradtunk hátra s azt hiszem, hogy Ambrus bácsi nem bánta meg, hogy velünk egy coupéba került. A parasztmagnás távozta után más térre ment át a társalgás, beszéltek többek közt az öregről, a ki a birtokának már se szerit, se számát nem tudja. Az öregről sok fura dolog forog a nép ajkán s nem egy keresztet vet, a mint szinehagyott „kölész“-án elhalad s újatatosan rebegi: „uram ments meg minket a kísértetektől s szabadíts meg a gonosztól Amen!“ Beszélnek bizonyos vérről írt szerződésről, melyben lelkét az ördögnek a kincserért leköltötte. Beszélnek a vérfürőr, mely minden zárt kinyit. De legtöbbet a „Luca

székéről“. Ez abban áll, hogy az egész év bizonyos kabbalisztikus szavak mondása mellett készítenek egy székét, de úgy, hogy minden nap maradjon rajta tenni való. Luca napján erre a székre rá kell ülni az árok partján s bizonyos búvszavak mondására megjelenik tüzes székere az ördög s minden kívánságot teljesít. Mindamellett, hogy az öreg naponta tartatja tőle, hogy az ördög keese képeben megjelen s szarvára tűzve a poklok mélységes fenekére szállítja, igen jól érzi magát s igen kedélyes ember. Ambrus bácsi mondott róla egy adomát, a mit röviden én is elmondok, elbavagya a kontrás cigányzen ezikornyáit. A minap a mint Pesten volt, furán járt. Bement a Zrinyci újságot olvasni, de a ki ismeri az öreg viseletet, nem fog csodálkozni azon, hogy kituszkolták. Erre kapta magát felöltözött felesyben, selyembe-bársonyba, így állított be a kávéháza. Süvegelték a kellereket, azaz hogy hajlongtak előtte. Az öreg úr neki durálta magát s parancsolt — egy akó kávét. A pinczerek egymásra néztek, de mivel az öreg kivágta a százasat, meghozták az akó kávét. Az öreg kapta lelkét, neki vetkezett s megtartva kávéval a selymet, bársonyt, paszomántot. Azután átment a szomszéd boltba s magára vette a szokott gúnyját, mit még az utolsó köldös se szívesen venne magára. Azalatt megsúgták a kellereket, hogy ki a büszke magyar s mivel ismerték hírebl, nagyvon csapták a complimenteakat s mondogatták:

— Mit tetszik parancsolni — úr kéremással. — Az „úr“, meg a „mit“ tetszik, meg a „kéremással“ már izik, nekém meg nem köll semmi.

Nem tudom, igaz e a mit most elbeszéltem, de azt tudom, hogy Ambrus bácsi háromszor is megösküdtött rá. — cz — ácz.

tattott vállalat is, és még nem fejlődött oda, hogy kereskedőink képesek lennének a külföldi adatokat pontosan megszerezni és a külföldi piacra magoknak saját üzlethelyiséget tartani. Ennél fogva a gyümölcsöt közvetítés útján szállították ki, minek következtében leggyakrabban a negyedik kézből jutván az a fogyasztóhoz, nagyon természetesen az által a gyümölcs eredeti ára szerfeltől lezállították; holott ha nekünk is volna nekünk oly kereskedők vagy egyleteink, a melyek maguk árulnának ki a gyümölcsöt, akkor jól ismerve az ottani viszonyokat, nem volna nekünk a külföldi kereskedők kénykedvének kitéve és az a haszon, a mi most a külföldi kereskedő zsebet szaporítja, a mi gyümölcsünk árának rovására, a mi termelőink zsebet teltené. A tőke és a viszonyok ismeretlenség hiánya tartózkodóvá teszi kereskedőinket és nem mernek kockáztatni a vállalatba belebozsátkozni. Ez okozza azt, hogy bár Franciaországban a finomabb alma értékesíthető volna, és bár Angliából ismételt felszólítást kaptak, mivel egy kocsirakomány tetemesebb összeget képvisel, nem merték az üzletet elkezdeni. De hogy visszatérjek a magyarországi gyümölcs jövedelméihez, fontos dolognak tartom tanulmányozni azt, hogy az olaszok által az idén megkezdett idegen világrészekbe való szállítás vajon fizetési-e magát? Hogy Alexandriában és Bombayban hogy értékesítették a nyári almát, azt nem tudjuk, de annyit tudunk, hogy az amerikai szállítmányon körülbelül 2000 frt vesztéséig volt. Ezen egyszerű dologból azonban igen nagy a tanulság.

Előbb említett olasz kereskedő czég 8 testvérből áll, a kik a világ különböző részeiben elszórva vannak és egymással folyton levelezésben állanak. Ha már most az az olasz Kecskemétről több ezer frt értékű gyümölcsöt szállított azon idegen világrészekbe, ez annak a jele, hogy ott a gyümölcsnek van piaca, és ott a beltermelés nincs arányban a belfogyasztással. Hogy azonban veszített rajta, ez nem bizonyítja azt, hogy azért ott más faj gyümölcs, vagy hasonfajú, de máskor és másképp szállítva nem volna értékesíthető? Az illető olasz ugyanis nyári pogácsa és tüköralmakat vitt össze nagyobbra, de nem ismervén a fajt, azt teljesen érett korában vásárolta, a mely fajok pedig a mi tapasztalatunk szerint teljesen érett állapotban még a közelebbi szállítást is sokszor nem bírják ki, s főleg az idej nagy hőségben nem is bírták ki. Kérdés azonban, hogy ha az a gyümölcs fél érett állapotban vitétik, a mely esetben ugyan 15% súlytöbblet lenne, nem bírna volna-e ki a szállítást? De feltéve hogy e faj nem szállítható, nincs-e olyan fajtánk, a mi haszonnal szállítható lenne? A piac megvan, csak tanulmányoznunk kell. Tanulmányoznunk kellene azt, hogy a hamburgi kereskedő hova szállítja tovább a mi gyümölcsünket? Mert ha Triesten keresztül szállították tengeren, Hamburgból nem-e úgy továbbítják egy általunk még ismeretlen piaczra?

Nem merül-e fel bennünk ezek után önkénytelenül az a kérdés, hogy ha abban a kecskeméti kofában van annyi érték a gyümölcskereskedelemből, hogy gyermekét németül tanítani elküldi cserébe és idővel Bécsben árulnátja vele a gyümölcsöt, ha az a kecskeméti kis gyümölcskereskedő saját élelmességek és szorgalmat folytán oda viték, hogy ma már ümögöttök Európá számtalan piaczaira küldik az árúkat, mi történhetnek, ha a kormány közegei is buzgógnak közreműködésnek, ha a konzulok minden évkedtetés részletes referálva tartózkodási helyeiknek állapotáról ismertettek az ottani viszonyokat, nevezetesen tudósítanak bennünk arról is, hogy mily faj gyümölcs és hogy lenne ott értékesíthető? Ha ezekről lelkiismeretes jelentést kapna a kormány és ezen jelentéseket közzéírta tenné, azaz ismertetve a direct szállítási irányt, a díjtételeket és összeköttetéseket, megszerezne a piaczokat és czégeket, időként közírné tenné a folyó árakat, akkor igen is fejlődnek a gyümölcskereskedelem, mert nagyobb tökével bírók is kedvet kapnának rá és buzdítással szólna szövetkezetek alakítására is, a mi utóvégre is a legfontosabb, mert habár örülnünk lehet, hogy egyesek is nagy mértékben űzik a gyümölcskereskedelmet, féltő, hogy soliditás tekintetében egyszer csak oda jutunk, mint a hova jutottunk a Svájcba szállított borokkal és a hol már egyes egyének visszaélésével folytán a gyümölcskereskedelemben is érezzük ennek az átkát.

Hogy a tőke mellett a viszonyok teljes ismerete is szükséges, azt egy rövid példával illusztrálom. Felszólítottattam az idén egy tekintélyes kecskeméti szőlőbirtokos, hogy szállítson szőlőt Londonba. Az illető kísérletképen küldött is Antwerpenen keresztül pár kosárral Londonba. Mivel azonban a szőlő a vágás miatt többször felbontott, mire Londonba ért, teljesen hasznavehetlenné vált és így az üzlet nem sikerült. Ha már most egy tökével rendelkező szövetke-

zet egy egész kocsirakományt vám-ömlázzal küldött volna Antwerpenbe, akkor nem bontatott volna el minden kosár és teljesen épen érkezhetelven meg a szállítmány, kaptak volna érte fényes árt, mivel az angol czég előre kijelenté, hogy hajlandó a legnagyobb árt adni, még pedig a legnagyobb mennyiségű szőlőért. Sőt ezt megelőzőleg egy másik angol czég a barozokra nézve tette azt az ajánlatot, hogy azt bármily mennyiségben hajlandó volna a legnagyobb árban átvenni. Ez a példa is elegendő arra, hogy fokozott buzgalommal iparkodjunk megalakítani a szövetkezeteket és hogy jelenlegi ügybuzgó gazdasági miniszterünk ez irányban is kiterjessze figyelmét.

Ezek után még az utolsó fontos tényező a gyümölcsfeldolgozás. Tagadhatatlan dolog, hogy a gyümölcsfeldolgozás szinte főtényezője a gyümölcskereskedelemnek, és fájdalommal kell rá gondolnunk, hogy míg Kalifornia határozottan rosszabb minőségű almáinak aszálványával Németországot elárasztja, addig nálunk értéktelenül rothad az alma. Fájdalmasan érinthet bennünket a hátramaradott tudata, hogy mi Németországban az aszalt almának métermázsája sokszor 200 márkáért kel és Németország bevételének felét az aszálvány képezi, mi nem tudjuk gyümölcsünket kellőképpen értékesíteni. Pedig ha Németország 1878-ban is 302,609 métermázsát aszalt gyümölcsöt vitt be, a szálvány kivül mennyi aszalt gyümölcsöt szállíthatunk volna mi e nagy fogyasztó országnak? Ezen kérdés azonban jelenleg még annyira a kezdet kezdetén van, hogy bővebben tárgyalni alig lehet, mindössze csak annyit constálthatunk, hogy speciális viszonyaink nálunk fogva a házilag kezelt aszálás soha nem fejlődhetik oda, hogy kereskedelmileg értéket képviseljen, és csakis a nyári feldolgozásnak van és lesz is nálunk jövője.

Mind ezekről következtetve, midőn most bezárulnak a gyümölcskiállítás kapui, remény és bizalommal tekintünk a szakemberek működésére. Bizunk abban, hogy a komoly irányú kezdet támogatásban részesül a gazdasági miniszter részéről is, és e kérdés tanulmányozása a kellő hűvel elkezdődött, a közgazdasági miniszter e ténis is fogja érvényesíteni azon ügybuzgalmát, a melynek már egyes tervben tanújelét adta, s figyelmé fokozott mérvben fog irányulni arra az alfordra, a melynek az magyar lakói kiváló szorgalom és ügyességgel megteremtői, vagy legalább úttörői voltak Magyarországi gyümölcskereskedelmének, a mely oda fejleszthető, hogy jövedelmünket óriás mértékben megszoríthatná.

A helybeli iskolai értesítő közleménye.

III.

A Kecskemét szab. kir. város által segélyezett kecskeméti zenede évkönyve az 1885/86-ik iskolai évről. Kiadta Szabados Géza, zenede-igazgató. E 15 lapra terjedő értesítőnek pontjai a következők: A zenede és annak hatása — y — n. t. Hány évtől lehet a zenészek? Adatok a zenede évi működéséről, III. ik tantolyam 1885. évi szeptember 1-től 1886. évi június 26-ig bezárólag. Bele van foglalva a február 20-iki zeneestély és az ápril 25-iki hangverseny műsora; a zenedei kórtárház foglalt művek jegyzéke; jelentés a zenede anyagi viszonyairól s a június 26-iki zárünnepély műsora; a városi tanács részéről kiküldött fölügyelő bizottság tagjainak névsora. A zenede ügyszabályai rovatában a tantestület, tájékozódás a megállapított tandíjak iránt. A növendékek érdemsorozata. Beiratkozott a tanév folytán 57 növendék, feles számmal leány és fiú, elhalt 1, kimaradt 9. Zongorát tanult 40, hegedőt 10, cimbalmot 5, fuvolát 1, éneket 1. Vallás szerinti volt róm. kath. 20, helv. vall. 16, izraelita 15, ágost. vall. 3, gör. kath. 2, unitárius 1. Kor szerint 7 éves 1, 8 éves 4, 9 éves 11, 10 éves 10, 11 éves 9, 12 éves 8, 13 éves 4, 14 éves 2, 15 éves 2, 16 éves 4, 17 éves 2. Tandíjmentes volt 2. Feltandíjat fizetett 4. Végül figyelemzetés a jövő tanévet illetőleg.

IV.

A kegyes tanítórind kecskeméti főgymnasiumának értesítője az 1885/86-ik tanévről. Közli Tóth Antal igazgató Nyolczad-értő 83 lap. Tartalma I. A nevezetesebb indulatok és szenvedélyek. Értekezés Szabó Ferenczről. II. A tanári kar. A rendes tárgyak tanárainak száma 15. A felekezeti hittanároké 5, a rendkívüli tárgyaké 4. III. Előadott tananyag, tankönyvek. IV. Írásbeli feladványok. V. Adatok az intézet történetéhez, benne kegyelettel emlékszik meg az igazgató úr az intézet jötevői közt Váczygyházmegyé bold. em. püspöke, nmét. és ft. Peitler Antal Józsefről, továbbá városunk feledhetlen örökös főjegyzője, Hornyik Jánosról és Dr. Kocsis Józsefről. Örömlen regisztrálja Kisfaludi Liphay Pál alapítványát, mely már a jelen tanévre gyümölcs-

oszlott. Az intézet történeti rovatában vannak a fontosabb ügyiratok, rendeletek, utasítások fősorolva, az intézeti könyvtárak, szertárak gyarapodása, az önképzőkör, a pályázatok eredménye, az ösztöndíjak, jutalmak, segélyezések. VI. A tanulók érdemsorozata. A gazdag statisztikából csak a következő dolgokat emeljük ki: A tanulók összes létszáma volt 305, elhalt közülük 2, kimaradt 11. A tanév végén volt róm. kath. 219, izraelita 58, helv. vall. 7, gör. kath. 7, gör. kath. 1, ágost. vall. 1. Magyar 251. német 35, román 4, szerb 1, tót 1. Eletkorra nézve 10 éves 2, 11 éves 28, 12 éves 41, 13 éves 42, 14 éves 29, 15 éves 32, 16 éves 25, 17 éves 22, 18 éves 21, 19 éves 24, 20 vagy több éves 16. Évközben 3-szor volt érettségi, összesen jelentkezett arra 61 tanuló, közülük jelesen érettek lett 1, jól érettek 16, egyszerűen érettek 27. Ez utóbbiak közt 17 olyan van, kit pótló vagy javító vizsgálat tételére a főigazgató ság más tanítványokból rendelt be ide. Erdemes összeháttást nyújt ez értesítő az intézetben már 24 éven át megtartott érettségi vizsgálatokról. Megvizsgáltatott összesen írásban és szóban 650, érettnék nyilvántartott 612, köztök 146 kecskeméti, 302 kegyesrendi növendékpap és 33 külsőt. Végül értesítést követezik a jövő tanévre nézve.

Irodalom.

Megjelent Esztergomban a Buzárovics G. könyvkiadósában dr. Kórosy László által szerkesztett Múltató Zsebkönyvtár 33. és 34. sz. kötetű, mely magában foglalja Rudnyánszky Gyulának „A cigányok” című, kellemes gördülő magyar versekben, zamatos népies magyarsággal, mulattató humorral és élénk előadással írt 7 énekes vig epózát. A 111 lapra terjedő kötet ár 24 kr. Az első irodalmi vállalatot, melyben eddig több birvev íróval meg dolgozatos, ajánljuk az olvasó közönség figyelmébe.

Pulszky Ferencz: „Ábránd és valóság” cím alatt összegyűjtött régebben és újabban megjelent memoire-szerű kisb munkát, és azokat a magyar olvasóközönségnek Aigner Lajos nyújtja. — Pulszky Ferencz a jelenkor egyik legcselenebb írója el van ismervé s ötvenéves írói pályáján mindig kedveztetve volt a műveléssel magyar közönségnek. „Eletem és Korom” cím alatt megjelent emlékiratai nagy felütést okoztak a magyar irodalomban, és rövid időben második kiadást értek, sőt jeles német fordításban a német irodalomban is kitüntető fogadtatásban részesültek. Ennek a nagy jelentőségű műnek képezi az „Ábránd és valóság” mintegy folytatását és kiegészítését, a mennyiben az abban röviden érintett személyek és viszonyok itt teljesebb, kikerekítettek, — olykor költői zománcban feltüntetett képet, és klasszikus földön tett újabb utasainak leírását adja Pulszky Ferencz, — szellemesen, vonzóan, érdekesen mint mindig. — Az „Ábránd és valóság” követező műveket foglalja magába: „Mese a csillagíróról és a királyíróról”. E műnek nagyobb részét Pulszky még száműzetésében írta s ebben mese alakjában adja elő rendkívül érdekes parallaxban Garibaldi és III. Napoleon történetét. A művet, — mely Pulszky saját véleménye szerint a legjobb, mit valaha írt — csak később fejezte be, így hogy az némely egészen új munka igényével léphet fel. — Ezt követik: Jellemsrajzok: Baró Eötvös József. — Gróf Szechenyi István. — Gróf Dessewffy Aurél. — Deák Ferencz. Vázlatok: Budapestől Konstantinápolyig. — Konstantinápoly és lakói, mesetek és paloták, régiségek s a vidék. — Az ókori Athén. — Kirándulás a mythosz országába. — Az újkori Athén s az új Görögország. — Florenz. Egy-egy másról: Schliemann trójai ásatásairól. — A muzzeumok. — Két magyar úri lak. — Szent-Kereszt stb. — E változatos és gazdag tartalmú munka m. e. 10-12 ötvés füzetben jelenik meg a szerző arczképével. — Ara egy-egy füzetnek 30 kr. — Az előzetőknek hérmertve követeznek meg a füzetek.

Mutatóvány-kísérelt egy nemzetközi tolmácsnyelv alaponalai megállapításra című utazók s kereskedők részére írt nagyobb műből. A mindennapi életben előforduló legszükségesebb törzsszavak gyűjteményével. Itt s egyelőre inkább csak a kritika számára közrebojsajtoztató Budapest, 1886. Kiadja Mehner Vilmos. Ara 40 kr.

E meglehetősen hosszú cím alatt igen érdekes művet kap az olvasó. Egy nemzetközi nyelvnek megteremtéséről már sokan álmódokat. Az elérhetetlen meg nem valósítható senki. Az előttrunk fekvő füzet meg sem közölte a czél. Szavai sokszor valóságos szörnyek és legfőbbször annyiszor hasonlók egymáshoz, hogy ember legyen, a ki azokat bevágja. De mint kísérelt a már érdekes s mint curiosum ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Két elbeszélés. Heuter Frigyes kisb műveiből. A Buzárovics-féle esztergomi czég „Mulattató zsebkönyvtárának” 32. füzet. Ara 12 kr.

A Buzárovics-féle gyűjteményes vállalat nagyon érdekes a párolásra, s különösen e kis füzet. Többször sajnálkozunk már azon, hogy a század egyik legnagyobb humoristájának művei valóságos terra incognita a magyar olvasó közönség előtt. A fordítás, igaz, nagy, de nem leküzdhetetlen nehézségekkel jár. K. L. előttrunk fekvő fordításban meglehetősen sikerrel küzdött meg e nehézségekkel. Elmaradt ugyan az eredetnek mondatatlan kedves naivitása és aranyos zománcza; de ezt talán nem is lehet visszatenni. Hanem ezenkívül

a fordítás magyaros és gördülékeny. Ajánljuk a legmelegebben olvasóink figyelmébe. E. K.

Beküldetett az 1886. XX. törvényezik a népfőkelelő. (Szentistván nyert 1886. évi június hó 6-án.) Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátott népies kiadás. Ki esik a népfőkeles kötelezettségre? Hány oszlop sorozatnak a népfőkelesre kötelezettek? Mikor történik a népfőkeles felhívása? Hol alkalmaztatik a népfőkeles? Második kiadás. Pozsony, 1886. Kiadja Stampel Károly, udvari könyvkereskedése. Ara 40 kraj.

A „Képes Családi Lapok” 40. szám tartalma: „A gyónás titka”. (Elbeszélés.) Sziklay Jánostól. — „Pipakaland”. (Humorész.) Madarassy Lászlótól. — „A badacsonyi szűret 1795-ben”. (Elbeszélés, folytatása.) Vas Gerencsőtől. — „Unokák lakodalmán”. (Költmény.) Rudnyánszky Gyulától. — „A szerencsétlen bajor király”. (Tárca.) — „Tikos történet”. (Költmény.) Noszlopy Tivadartól. — „A vadóc”. (Theuriet André francia regénye, folytatás.) — „Szerelmek a holdban és a föld alatt”. (Angol regény, folytatása.) Ifj. Golenich Ferenczről. — Képmagyarázat. Mindenféle. — Képek: A badacsonyi út. — Elter-halála. — Tunisi piacz. — II. Lajos bajor király. — Melléklet: Egy anyakönyv titkai. (Társadalmi regény.) Kászoni Danieltől. 193-208 oldal. — A borítékot: Heti napár. — Sakk-talány. — Megjegyzések. — Megjegyzés névsora. — Jutalmak. — Hirdetések. — Előzetes: Mihner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-üzéza 8. szám. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt; negyedévre 1 frt 50 kr.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A városi zálogház folyó hó 1-én megkezdte működését. Már az első napon szépen jelentkeztek a látogatók, miből arra lehet következtetni, hogy közönségünk nem fog idegenkedni a hivatalos kezeléstől; másrészt meg örül, hogy megszabadult a magán-zálogházak óriási nagy kamatjától. A hivatali helyiségnek a javadalmi osztály mellett való elhelyezése meglehetősen szerencsének mondható, mivel a szemérmesebb zálogotadó azzal biztatja magát, hogy odakünn nem tudják, melyik hivatalba hogy.

— Fürdő. A városi tanács gazdasági osztálya plakátokon hirdeti, hogy a Mária-város alatt fekvő Széktőn épített szabadfürdő folyó hó 2-án átadatot rendeltetésnek. Fürdőjű: gyermekeknek 5 kr., felnőtteknek 10 kr.; türiüközéssel 2 kral. több. Mig nem volt a Széktő fürdőnek alakítva, folytonosan jagjattat közönségünk, hogy nincs alkalmas fürdőhelye; most már e miatt se panaszkozhatik, csakhogy ezután egészsége iránti kötelességének ismerje a fürdő látogatását, azért vannak az igen olcsó fürdőjűk.

— Kisfaludi Liphay Pál-alapítvány. Az intézeti alapítványok száma évről-évre ürvendtesen szaporodik; a közoktatásügyi iránti meleg érdeklődés nőttön nő. A társadalom mindinkább szükségét érzi a közművelődés előmozdításának s áldozatkész kezeit bőséggel nyitja fel, s a magasztos czél megközelítéséhez segélyt nyújt a közoktatásügynek. A kegyes-tanítórind főgymnasiumának értesítője ürvendtesen emlékszik meg azon kegyes adományokról, melyekben az intézet, illetve ifjúság a mult tanévben részesült. A nemes lelkű adományozók közt ott látjuk Kisfaludi Liphay Pál városunk alsókerülte országgyűlési képviselőjének alapítványát, ki a mult év augusztus 19. napján a közművelődés, közoktatásügyi és a főgymnasium iránti önzetlen jöndülattól áthatva, a főgymnasiumnál — melyben két gyermeke nyer gondos nevelést s szerzi erkölcsi és tudományos képzésének alapjait s jövő előhaladásának feltételeit — örök alapítványul 400 forintot tett, jöerkölsű, szegénysorsú és jeles előmeneteli ifjak segélyezésére. Örömlen teszük nyilvánvalóvá mi is a nagylelkűség és áldozatkészesség e nemes példáját azon kívánattal egybekötvő, hogy a képviselő úr még számtalanszor nyerhesse meglegedésétől ily jötekyen, önzetlen áldozataiban!

— Apostolok oszlása címűn takarékos, de népes bankettet rendeztek a helybeli iskolák tanártestületei június 26-án este a Protétában. Volt vidámság, fölköszöntő elég, legérdekesebb volt ez utóbbiak közt Pintér Kálmán, ki humoros versben olvasta föl a Kecskeméti Tanárkör 1885/6. tanévi egyleti működését. A kik kitartók voltak az egy-másról való elbuczásban, úgy reggel feléért annak a végét, a mi be is áll a nyári napforduló táján nagyon hamar, hamarabb, mint az ember szeretné. Hogy elég alapos az ok ilyenkor a bucsúzásra, kitűnik már abból a tapasztalati tényből is, hogy még az olyan baj- és kártársal is, kinek tanévén át számtalanszor ült az ember még melegen hagyott kathedrájára, Péter-Páltól kezdve egész Nyakavágóig sz. Jánosig (aug. 29.) alig kerül alkalma összetalálkozni.

— Klauber Janos közbéli tanító a szűnő alatt a német nyelvben oktatást ad, úgy a kezdőknek, mint az előhaladottaknak. Ügyszinte vállalkozik csere gyermekek kieszkölésére. Értekezni lehet vele a

Egy 2, 3 vagy 4 gimnasiunmi, vagy reáliskolai osztályt végzett fiú

tanonczul

felvétetik

Scheiber József

könyv- és papirkereskedésében.

140 (2-2)

A legjobb készületű italok literenként, u. m. tiszta törköly 50, tiszta szilva 60, eresztett pálinka 28, gabona-pálinka 20, rüm, rostopschin és mindenemü szeszcsés 12, négyeszes 10, erős ezet 6 és **tiszta valódi borecet** 20 kr-ért egység.

Goldberger Gábor

szeszcsés ital, borecet- és ezetcseszcsés-gyárban nagy-körösi-útea saját házában 232. sz. a. kaphatók. 138 (3-2)

Árverési hirdetmény.

1886. Alólikt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közléssel, hogy a kecskeméti kir. járásbírósg 1886. évi 3160. számú végzésével, Zimay Károly ügyvéd által képviselt Dragolovich Dóme felperes részére, **Csúki Pál** és neje kecskeméti lakos alperesek ellen 323 ft követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 471 ft-ra becsült ingóságokra az árverés elrendeltétől, annak alperesek által felperestől haszonbérrel kifutó díjában lévő földbirtokot legelő megvásárolásra határidővel 1886. évi **Június hó 10-ik** napjának 4. e. 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt tartások, függő termények és egy 3-ad r. vaskesze talajgyával a legtöbbet igénynek készpénzfizetés mellett, szűkség esetén becsírónal is fogtak eladhatni.

Felhívotnak mindazok, kik az előírozandó ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, előbbeségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő napot számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1886. évi június hó 30-ik napján.

Lukács László,

kir. bírósági végrehajtó

146 (1-1)

Lakás-kiadás.

Belső-sétateren

egy különálló lakás — melyben jelenleg Pócsy György kir. közjegyző úr lakik — folyó évi

Október hó 1-től

bérbe kiadandó.

Bővebb értesítést ad

Tóth László,

könyvnyomdász.

CZIGELKAI

LAJOS-
forrás.

Gyógyviz
elsőrendű, kipróbálva és orvosi tekintélyek részéről a legmelegben ajánlva.

ISTVÁN-
forrás.

Borv
legdúsabb szik- és szén-sav tartalmú Európa valamennyi ásvány-vizei között.

A forrás kezelősege

CZIGELKÁN

Sáros megye. 90 (12-10)

Utóbbi időben itt Kecskeméten is történt vízszelés üvegeinkhez hasonló utánzatokkal. Ezért van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a természetes

PARÁDI VIZ

egyedüli foraktárát újolag

PATAKI és NYIRÁDY

ezégnak adtuk át.

1 literes palack ára 20 kr.

1/2 literes palack ára 10 kr.

Nagyobb vételnél előnyösebb ár van.

Kiváló tisztelettel

Gróf Károlyi Gyula Ó excellentiája parádi ásványvizeztörzások kezelő hivatala **Parádon.** 83 (10-6)

A legfrissebb töltésű ásványos

gyógyvizek u. m.:

Karlsbadi, Emsi, Gishübl, Halli és Lippiki jodvizek, Gleichenbergi, Kissingen-Rákóczi, Koritniczai, Marienbadi, Selter üveg és korskóban.

Forrástermények:

- 1) Vas-láp-só, szilárd kivonat.
 - 2) Vas-láp-lug, folyékony kivonat, Franzensbad melletti Sóos nevű nagy vastartalommal bíró láptelepből.
- Fürdők készítésére: sápkórna, vérszegénységnél, görvélyes bajoknál. Legbiztosabb jóságú friss töltésű minőségben kapható az egész nyári időny alatt

Molnár János

gyógyszertárban.

97 (10-9)

Birtok-eladás.

Úrrétjén — közvetlen a Nagy-Körösi-út mellett — mintegy 30—35 holdat tevő: szántó, kaszáló, erdő és gyümölcsfákkal ellátott 204 útbló álló, jókában lévő szőlő-föld birtokom szabadkézből eladó.

Bővebben értekezhetni velem: helyben, csongrádi-kis-útea 165. sz. a.

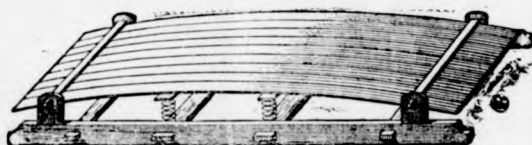
147 (2-1)

Özv. Tormássy Benóné.

Cs. kir. osztrák-magyar szabadalmazott

Farugony-matrácok

6 frt

6 frt

Pótlék szalmazsákok és sodronybetétek helyett

tiszta tartós és jutányos, különösen alkalmas intézetnek és kórházaknak. Nagyobb megrendeléseknel megfelelő árlengedés.

A megrendeléseknel az ágy belső szélessége és hossza tudatandó.

Főraktár: Bécs, I. Neuer Markt 7.

27 (12-12)

Tanoncz-felvétel

Egy jó magaviseletű fiú

tanonczul

azonnal fölvétetik ifj. **Bodócs István** fűszer-, festék- és rő-ü vidáru kereskedésében.

3-2 [Csongrádi-nagy-útea, 193. sz. a. 143

A karlsbadi ásványvizekből nyert forrás-termének segítségével készítve, tehát ezek minden hatályos anyagát tartalmazza és minden gyógyító tulajdonait különösen érvényre juttatják.

Etvágyat Használata
gerjeszt. kellemes.

Emésztést előmozdít.	gyomorban szenvedőknek	Hatása biztos.
VADE-MECUMA		

Felülmulhatlan hashajtó szer.

Kivétel, gyors és biztos hatással.

Kellemes, **olcsó,** kényelmes.

Egészséges! tehát **üditő!**

minden esikarólag működő hajtószertől piúlánál stb. előnyben részesítendő. Orvosiilag ajánlva gyomor-, bel-, máj-, vese- és hólyag-bajoknál.

Elismert és sokat keresett háziszer.

Emésztési gyengeség vagy háborgott emésztésnél, étvágyhiány, üő életmód által előidézett gyomor és bél atonia, nyálkáság és éves utáni rosszullet, kellemetlen felbőgés, felfuódás, gyomorhív, gyomorfrájdalom, — nyomasztó vagy gőres, — vértórtulás, főfájás, szédülés, migraine, vérrekedés, aranyér, — rendetlen székítés és makacs székrekedésnél. Approbált szer kövérség ellen. **Valódi csak** akkor, ha minden adagon a védjegy **Lippmann** kezevonása látható

Kapható minden bel- és külföldi gyógyszer-tárban. 2 frt 15 kr. beháldése mellett egy eredeti doboz bérmentve küldetik. 1 doboznál kevesebb nem küldetik.

Központi szétküldés: Lippmann gyógyszer-tára Karlsbadban. 96 (0-7)

Kapható: eredeti dobozonként 12 pár 2 frt, egy pár 20 kr. a következő gyógyszereszer uraknál:

Kecskeméten: Molnár, Kisújszállásán: Bolemann István, Baján: Geiger, Budapestben: minden gyógyszer-tárban. Csabán: Badics, Súly: Varsógh, Gyulán: Winkler, Hódmezővásárhelyen: Kiss, Kanizsán: Belus, Salton: Márky István, Szabadkán: Décsy, Jósá, Szegeden: Barcsay, Tolónán: Gömbös, stb.

Kitüntetettetés:
A gráci 1880. évi orsz. kiállításon elismerést oklevéllel.
A triezsti 1882. évi kiállításon bronz-éremmel.
A bécsi 1883. é. nemzetk. gyógyszerész. kiállításon ezüst-éremmel.
A toronál-megyei gazdas. kiállításon 1884-ben ez. díszoklevéllel.
A budapesti 1885. évi orsz. kiállításon a nagy éremmel haladás- és versenyképességért.

A MOHAI

ÁGNESE

FORRÁS

házánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZE

Kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomoruk az idegrendszer bántalmán alapuló bajjaiban. Általában a víz mindazon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárolagos
Főraktár

Édeskuty L.

m. kir. udv.
szállítónál
Budapestben.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1885-ik évi elszállítás

palack **L.800,000** palack.

Kecskeméten kapható: Bóka Zsigmond, Dávid Bertalan, Feuer Jakab, Gyenes Sándor fiai, Katona Zsigmond, Molnár János gyógyszer., Pataky és Nyirády és Witz Gustáv uraknál. | 92 (12-8)